

ȘCOALA

VREME

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
ÎNVAȚĂTORILOR
DIN JUD. ARAD

CUPRINSUL

E. Spînanțiu: La muncă...

Ion Blăgăilă: După congresul regional și general al învățătorilor.

Pedagogie:

Ion Blăgăilă: Instinctele la copil din punct de vedere pedagogic-educativ.

Eugen Spînanțiu: Educația de azi.

I. Dincă: Orientări profesionale.

Eugen Spînanțiu: Educatorul.

Criticism literar-pedagogic:

Maria Blăgăilă: Copiii în literatură și literatură pentru copii.

Observațiuni și experim. pedologice:

E. Marlescu: Determinarea atenției.

Diverse:

T. Țundre: S'a înființat librăria învățătorilor în Arad.

T. Tomescu: Pe marginea cursurilor dela C. Lung Dela cursul de vară Câmpulung.

C. Dogaru: Națiune, rasă, umanitate.

T. Tomescu: Cultura și civilizația satului.

Cărți și reviste:

Ion Blăgăilă: Marcel Olinescu: Gravuri pe lemn; D. N. Mincev: România și renașterea Bulgară.

Comunicat. Oficiale.

Biblioteca Centrală
Palatului Arad

ARAD
ANUL VII.

Nr. 7.

SEPT. 1936

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, inv. dîr
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător

Manuscrisele nu se mai înapoiază
Anunțuri și reclame se primesc după
învoială.

Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recensat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa învățătorilor)

Corespondența privitoare la admi
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimet
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuț,
Arad, str. Eminescu 43.

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ION BLAGAILĂ.

„Școala Vremii”

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL VII.

Arad, Septembrie 1936.

Nr. 7.

LA MUNCA

Noul an școlar a cerut intrare la școală și i s'a deschis larg porțile acestui templu.

Învățătorii reconfortați după vacanța cea mare, reîncep munca sublimă dar migăloasă și plină de răspundere a educației.

Elevii s'au reîntors la băncile părăsite cu câteva luni în urmă și așteaptă cu înfrigurare stânta împărțășanie cu taina învățaturii luminătoare de minte și înălțătoare de inimă.

Învățătorii, împreună cu elevii, vor să muncească, pentru ca activitatea lor să asigure maximul de foloase pentru neamul și țara cărora le aparțin. Munca lor însă numai atunci va fi încoronată de succes, dacă va fi depusă cu multă voință, conștiință, răbdare, largă pricepere și neîfărmurită dragoste din partea învățătorului și ascultare și diligență din partea elevilor.

Legile dezvoltării fizice și psihice sunt destul de cunoscute, pentru ca să le putem respecta în cadrul posibilităților date. Suntem în măsură să cunoaștem mai puțin sau mai mult, și aptitudinile elevilor noștri.

Toate acestea trebuie să le utilizăm în activitatea ce desfășurăm, spre a pune mai târziu pe copilul de azi, în serviciul devenirii unui om integru, al unei națiuni puternice și al unei societăți fericite.

Numai dezvoltând puterile și aptitudinile copilului vom fi în măsură să-l pregătim pentru viață, căutând să-l facem ființă morală, om apt pentru profesiunea aleasă, folositor sie-și și semenilor săi.

Învățătorimea are pregătirea teoretică de lipsă. Mai rămâne să-i adauge nespus de multă iubire, credință și dragoste și suntem siguri că roadele ostenețelor sale se vor produce însutit.

La muncă deci, cu Dumnezeu!

Es.

După congresul regional și general al învățătorilor.

În luna August c. s'a ținut congresul regional al învățătorilor din Ardeal, Crișana și Maramureș la Tg. Mureș.

Orașul acesta destul de frumos, a găzduit două zile pe învățători. La congres au luat parte dl. Ministru Dr. Angelescu, Directorul general al învățământului primar d. Ghițescu, fostul Ministru Necșești, toate oficialitățile din Tg. Mureș și o mulțime de învățători.

Congresul a fost o animație românească și o manifestare națională.

Dela Ministru până la ultima răsuflare din sală, uralele păreau nesfârșite, atunci când se sublinia câte un pasagiu de patriotism și naționalism din cuvântările vorbitorilor.

În inimile tuturor asistenților la acel congres, s'a săpat adânc dragul, datoria de a fi român curat și mai mult, de a lupta pentru românism.

Ministrul nostru s'a putut convinge că inima acestei țări, — învățătorul — e sănătoasă, ca inima stejarilor din codrii Transilvaniei...

Cuvântările președintelui adunării I. Ciolan-Sibiu și a Vicepreședintelui N. Cristea-Arad, încărcate de naționalism, ca stupul de micre, în urma aclamațiilor congresiștilor sunt o cheazășie, pentru Țara noastră Românească. Putem spune că la Congresul dela Tg. Mureș s'a făcut naționalism pur, pentru a întări demnitatea noastră națională și a releva afirmația românească pe plaiurile Ardealului...

În celălalt colț de țară la Cernăuți, în luna Septembrie c. s'a ținut Congresul general al învățătorilor din România sub președenția d. D. V. Tont.

Aici a fost ecoul chestiunilor debătute la Tg. Mureș și totodată și ultima instanță a debaterilor asupra chestiunilor și problemelor înscrise la ordinea zilei în programul de revindicare, pus în lupta anului acestuia. La Cernăuți s'a vorbit deschis, s'a arătat lipsurile și totodată datoria ce o au de îndeplinit forurile conducătoare ale învățătorimii.

Cei cari au participat la congresul ținut în dulcea Bucovina, au văzut cot la cot cu învățătorii, ca și la Tg. Mureș, pe Ministrul Instrucțiunii Dr. C. Angelescu, care după Spiru Haret e singurul ministru interesat de școala pe care cu drept cuvânt, putem spune că o conduce.

Rămâne să vedem câte se vor putea împlini după congrese. Pentru că știrea cu noua armonizare a salariilor, nu e tocmai îmbucurătoare.

În orice caz, conducătorii învățătorilor trebuie să fie la postul de comandă și neconținut de veghe. Să dea semnalul de alarmă când va trebui și ne vom ști impune respectul pe care ni-l datorează valorificatorii cari ne numără banii pentru sănătatea și sufletul ce-l vărsăm cu atâta abnegație și muncă desinteresată în orgorul școlai și viitorul acestei țări.

Suveranul ne-a prefuit și ne-a subliniat valoarea. Președintele nostru D. V. Toni, a arătat tuturor munca ce o prestăm. Ministrul nostru C. Angelescu ne-a promis categoric că nu are ce căuta în fruntea unui Minister... de flămânzi și detractorilor le fine la dispoziție dimisia D-ale. Atunci, de ce alarma cu armonizarea salariilor? De ce suntem nevoiți să dăm comunicatul din altă parte a revistei? În fine, de ce suntem nevoiți să luăm lupta dela început?

Ah! Congrese, promisiuni și înlăptuiri. Când vor fi împlinite și doleanțele învățătorimii?

Ion Blăgăilă

REVIZORATUL ȘCOLAR DIN ARAD

No. 3085/1936.

Potrivit ordinului dlui Ministru al Instrucțiunii Publice No. 82816/1936, din 3 Iunie a. c. școala de orbi „Regina Elisabela” din București, cere acestul revizorat școlar adresa copiilor orbi din județul nostru. Rugăm ca direcțiunile școlare potrivit acestui comunicat să ne trimită un tablou cuprinzând numele, vârsta și domiciliul copiilor recenzați și obligați de școală, cari vor fi îndrumați la institutul orbilor, unde li se va da o deosebită îngrijire și instrucțiune în interesul viitorului lor.

Revizor școlar,
Lazăr Igrășan.

Șeful serviciului,
T. Tundre.

PEDAGOGIE

Instinctele la copil din punct de vedere pedagogic-educativ

de ION BLĂGĂILĂ

Destinele omenirii sunt cu totul departe de-a le putea noi preciza. Nimic în lume nu e mai relativ.

Cu toate acestea omul încearcă pe toate căile îmbunătățirea vieții și promovarea societății spre desăvârșire.

Cel care muncește mai mult în această direcție este învățătorul. Să nu se creadă că este o laudă. Fiindcă învățătorul ia sub supraveghere și conducere lutul cu viață, — adică pe copil — și-l modelează, îl curăță de defecte, îi spală sufletul și-l îndrumază pe calea dreaptă.

Oricine știe că: „grăul ieșit de curând, trebuie plivit de buruieni și de neghină”. Tot așa și năravurile din sufletul copilului, trebuiesc smulse și îndepărtate de el sau pe el de ele. Acest lucru e indispensabil și fără șovăire trebuie efectuat prin educație, adică prin intervenția unui factor educativ deplin format, asupra unui factor de educat, în formare.

Dealtfel omul trebuie să devie o personalitate morală, căci acesta este ultimul scop al educației. Or, la un astfel de om trebuie să existe o voință puternică. Dar omul înainte e copil, un chip fizic asemănător omului matur și complet diferențiat sufletește de acesta.

Pe când omul mare dispune de rațiune și voință, copilul nu le are și nici nu le poate moșteni, el moștenind după legile biologiei doar predispoziții sufletești. Să vorbești de moștenirea unei voințe e absurd!

E verosimil să spui însă, că un copil vine pe lume și cu predispoziții voluntare. Aceste predispoziții voluntare se numesc instincte și tendințe.

De câteori un copil nu te întreabă, asupra unor lucruri, pe cari el nu le cunoaște! Asta ce e? Dar aceasta ce e? Uite ce mare e lucrul acesta? Și atâtea alte întrebări!

Ce-l face pe el să întrebe? Cine-l îndeamnă? Desigur curiozitatea. Și de cine-i provocată această curiozitate științifică? Unde e localizat acest imbold?

În suflet și noi îl numim *instinctul curiozității*. Acest instinct este de un preț mare în educație, el trebuie îngrijit, căci cine-l neglijează pierde mult în educația copiilor. Acest instinct ajută mult la formarea culturală a persoanei, punând totdeauna pe copil într-o situație de-a observa atent fenomenele și de-a fi atent totdeauna.

Nu trebuie să uităm, că acest instinct mână pe copil de-a asculta și lucruri urâte sau a le vedea chiar, de aceea, aici trebuie în mod indirect să

intervii, adică să fii cu băgare de seamă și să-l ferești de-a avea ocazii să vadă sau să audă lucruri rele sau urâte.

Deoarece răul se întipărește cu ușurință și temeinic în psihicul „moale” și foarte impresionabil al copilului.

Alt instinct ce se manifestă la copil e cel al *proprietății*. Acesta mai mult unilateral, adică pentru lucrurile ce-l interesează mai mult pe el. Deși se manifestă de timpuriu, ține mult timp. Fiindcă totdeauna copiii țin mult să li se respecte proprietatea lor. Cât de dureros este pentru ei actul când cineva atinge un lucru cât de neînsemnat al lor? Cât de strident țipă? „Acela e al meu!” Și nu tace până nu se eliberează ceea ce i se confiscă din glumă sau din seriozitate.

Pe lângă acestea, cât de suveran se vede el „stăpân” în mijlocul jucăriilor lui. Atunci uită toate necazurile, uită chiar pe mama. Nu trebuie combat acest instinct al proprietății, ci trebuie cultivat. Copilul trebuie să fie deprins economisitor și strânguitor al avutului personal, nu risipitor. Nici aici nu trebuie să fim neglijenți, ci din contră trebuie să-i urmărim de aproape. Ca nu cumva să se atingă de avutul altuia, pe care trebuie să-l respecte, întocmai ca pe al său. Pentru că poftirea lucrului celui de-apropielui tău duce la dorința sau pofta de a-l poseda și de aci, dacă nu-l poți acapara pe altă cale, recurgi la furt.

Deci iată că trebuie să omori din sufletul copilului o parte din instinctul proprietății, acela al râvnirii asupra avutului altuia.

Sunt însă și copii cari au instinctul hoției moștenit în total și nuanțat puternic. El fură, fără ca să-i folosească lucrul furat. Este cunoscută povestea principesei Ungariei, care ducându-se într'un magazin, a furat o pereche de ciorapi, deși avea peste trebuință. Aceasta manifestare se numește *cleptomanie* adică pofta de-a fura, numai ca să zici că ai furat.

Trebuie să fim cu băgare de seamă. Noi trebuie să educăm copiii în așa fel, ca să recunoască și să respecte bunurile altora.

Alt instinct este cel al *răzbunării*. Fiecare a putut observa — în deplin — manifestarea acestui instinct. Un copil care a căzut de pe scaun, imediat e satisfăcut, dacă mamă-sa ia un băț și „bate” scaunul. Ba, se schimbă într-o clipă din plâns în hohote de râs, când mamă-sa îi dă bățul în mână, să bată și el scaunul. Cu câtă satisfacție pedepsește el! Cum își adună toate puterile și aplică cu mulțumire adâncă, pedeapsa celui ce l-a necăjit!

Putem urmări și alt caz. Cât de mult se răzbună un copil pe altul când îi vine bine la mână. Când vezi doi copii bătându-se își învederează timpurile primitive de sălbăticie ale omului.

Rolul educatorului în asemenea împrejurări e de a căuta prin toate

mijloacele înlănzirea animalului în copil, și a-l deprinde să-și stăpânească selea răzbunării; căci altfel strică întocmirea sociologică a omenirii, izolându-se fiecare și dușmăniindu-se încontinuu.

În cel mai rău caz, când se iscă neînțelegeri, să se apeleze la justiție. Însă bine justificat să fie lucrul pentru care faci apel la justiție, și după o reflexie matură. Pe așa căi trebuie îndrumat instinctul răzbunării. Căci *opus* lui este instinctul *apărării*. Astfel, după cum o cloșcă își apără puii ei, asemenea și cel asupra cărui se îndreaptă răzbunarea, se silește să se apere folosind orice mijloace!... Ba, pe lângă aceasta, caută să se împrietească, sau târește și rudele în acțiune, spre a-i lua apărare. Iată deci, angajată și societatea.

Un instinct despre care se vorbește mult, dar mulți îl ignorează dintr'un motiv absurd, este instinctul *sexualității*. Este o lege biologică, de care oricât ne-am feri să vorbim, totuși nu ne lasă în pace, fiindcă ea azi se manifestă sub o formă dăunătoare vieții și sănătății oamenilor. Zic aceasta silit de teribilele manifestări a boalelor venerice.

Sunt sigur că nu greșesc, când spun că ieri, alaltăieri, era rușine să vorbești de așa ceva.

Or, această rușine ne-a adus azi, în situația de-a afișa nu numai pe-reții spitalelor, dar și cei ai școalelor și ai gărilor, cu tablouri de diferite pronunțări ale sifilisului. E ceva popular. Și poate, pentru că a fost prea secret și prea dosit ieri! Vina nu o poartă nimeni decât educația, care *vorbește numai când și când de educația sexuală, dar nu o face*.

Mai știm și aceea că, această educație trebuie începută de timpuriu, deoarece copilul vine pe lume cu instinctul sexualității.

Câți copii nu se joacă de-a „mama” și de-a „tata”. Câți nu fac nunta și câți nu se fac miri și mireasă?! Fetele chiar sunt mame în regulă. Au „copilul” sau „fata” lor, confecționate dintr'un bețișor și îmbrăcate cu rochițe făcute de ele, etc.

Oare trebuie ignorate lucrurile aceste? Și trebuie să treci cu vederea manifestarea acestor instincte destul de pronunțate?

S'a întrebat cineva că de ce se joacă copiii atât de mult cu mingea sau cu lucruri sferice?

Și-a închipuit cineva că mingea reprezintă mamelele femeii din care au supt ei?

De ce copiii duc obiectele toate la gură? De ce sug ei degetele? Copiii de ce se joacă așa de mult cu cercul? N'a observat nimeni copii excitați? N'a observat nimeni copii îndrăgostiți?

Soția mea a făcut un experiment (pentru un studiu) asupra instinctelor sexuale la copii. A dat obișnuita temă, ca să scrie fiecare, cine-i prietenul lui cel mai bun și de care elev sau elevă le place mai mult.

Toți au scris prieteni, copiii cei mai frumoși, iar ca dragoste, fetele au scris pe băiatul cel mai frumos, cu toate că era cel mai mic din școală, și invers, copiii, aveau dragă pe fata cea mai frumoasă din școală. Oare de ce?

Trebue să recunoaștem și să spunem: toate cele de sus se manifestă din instinct sexual. Și oare trebue neglijată educația acestui instinct? Nu. Hotărît nu! Căci, numai făcând o educație serioasă, în această privință vom scăpa mai târziu de atâtea rele, ce se abat peste capul omului. Moderând acest instinct și aranjând lucrurile din timp, se vor evita multe izbucniri și se vor înăbuși multe porniri în viitor...

Mai amintesc despre instinctul de mișcare, cu care copilul e dotat dela concepere. Acest instinct degenerează din treaptă'n treaptă, din instinct involuntar în instinct voluntar și pe urmă în joc. E necesar să se pună preț pe educația acestui instinct, căci el duce la acțiune și la aceea ce se prețuește azi atât de mult, de toate școalele, la **activitate**.

În fine instinctul *conservărei*. Fără să mă preocup meticolos de acest instinct, îl amintesc numai, căci el este din firea naturală și urmează marea lege darvineană, care spune că „nimic nu se pierde ci numai se transformă”!

Deci conservarea omului e necesară în toate privințele, atât fizicește cât și din punct de vedere psihic. În educația acestui instinct trebue să ținem seama, ca să nu creștem pe copii într'un egoism personal, ci să le alimentăm sufletul și cu sentimentul altruismului. Căci o personalitate trebue să înglobeze un „tot” armonic, cu funcțiuni vrednice și afirmative, precum să posede și sentimentele cele mai alese (superioare), având la dispoziție o voință vrednică, supusă unui raționament puternic și cu un caracter moral indistructibil.

Cu acest conglomerat desăvârșit, vom obține omul impecabil, rezistent la toate și demn de a trăi.

Educatorul

Am celît undeva, că istoria este testamentul lăsat de strămoși urmașilor pentru ca aceștia să tragă învățăături din faptele acelor precum și din consecințele acelor fapte.

Nu este însă mai puțin adevărat că nimeni nu știe prezice ce urmează să se întâmple în viitor, fiindcă nu există o lege de constrângere care să dispună cum să se înșirue evenimentele istorice. Mai degrabă am putea să spunem, că istoria viitorului se va scrie în conformitate cu faptele și deciziunile pe cari le vor lua generațiile viitoare.

Ținând seama de acest adevăr, ne putem face idee de ceea ce înseamnă din punct de vedere istoric pregătirea sau lipsa de pregătire a generațiilor ce urmează și vom vedea mai clar importanța muncii depusă de învățător, educatorul specializat al zilelor noastre. În acelaș timp însă vom observa și răspunderea care apasă pe umerii lui.

El este chemat să muncească azi, pentru ca roadele acestei activități să poate fi recoltate cu prisosință în viitor, când elevii de azi vor deveni oameni. Numai acela care cunoaște cât de mult se poate înșela omul, numai acela își poate face idee de greutatea direcționării educației copilului de azi, depozitarul necunoscut al posibilităților de mâine.

Educatorul conștiu de răspunderea ce o are în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, trebuie să nizuiască să cunoască puterile individuale ale copilului și eventualele lipsuri, după cum trebuie să-i cunoască și structura sufletească.

Nu se poate desinteresa educatorul adevărat nici de viața emoțională a copilului, tot așa după cum trebuie să-l intereseze activitatea spontană a copilului față cu munca sa și atitudinea față cu ceilalți copii, fie aceia camarazi ori nu.

Din cercetarea tuturor acestor laturi ale copilului, educatorul va ști să-și formeze icoana individualității și mai apoi a personalității acelui copil, iar cunoscându-l va putea să acționeze conștient asupra forțelor și aptitudinilor lui în așa fel, ca acela să iasă în viață întărit, și să poată corespunde tuturor cerințelor naturale ale vieții.

În asemenea împrejurări educatorul va realiza progrese și nu se va mai mândri numai cu elevii capacitați, cu eminenții, ci va fi foarte satisfăcut de rezultatul general atins cu toți elevii fiind convinși, că toți vor deveni oameni întregi sub toate raporturile, în măsura puterilor proprii, dezvoltate armonice de către un educator conștient și conștiincios.

În acelaș timp, educatorul va fi liniștit că generațiile ce i-au trecut prin mână au fost pregătite pentru viața de mâine în așa fel, încât vor nizuși și vor ști să-și pună toată energia, toate forțele și aptitudinile cu cari au fost înzestrați, în serviciul binelui personal și public, colaborând la urzirea istoriei neamului și patriei lor în mod conștient și din tot sufletul.

Spinanțiu Eugen

Orientări Profesionale

după ideile D-lui Prof. Univ. C. R. MOTRU

Până în prezent, în alegerea unei profesii nu s'a ținut seama de aptitudinile și însușirile cu cari a venit omul pe pământ. Individul și-a ales profesiunea datorită interesului și datorită clasei privilegiate. Încă din secolul al XIX-lea, în țara noastră a preponderat clasa aderentă politicii burgheze. Această burghezime s'a ridicat în cele mai înalte slujbe și funcțiuni ale statului nostru, fără a merita; apoi printr'o speculare politică a căutat să-și plaseze ca funcționari în institutele inferioare toți aderenții crezului lor politic. Astăzi prin niște schițe teoretice se caută înlocuirea acestor obiceiuri vechi. Oamenii noștri de știință, vin în ajutorul orientării noi și zic: „Să se pună sfârșit acestor stări din trecut“. Orientarea trebuie îndreptată către o profesiune pe care trebuie s'o cunoști bine. Țara noastră are nevoie de o organizare și întărire a satelor noastre de care depinde destinul nostru istoric; dar are nevoie și de o organizare și întărire a profesiunilor industriale. Industria noastră nu-și va ajunge scopul dorit și nutrit de întreg sufletul românesc, atât timp cât conducătorii nu vor fi așezați după capacitate ci dintre privilegiați fie ei chiar cu mai puțină capacitate, adică dintre oamenii mai mediocri. Dar judecând conștiincios ajungem la următoarea concluziune: „Pentruca mașina să ajungă la importanță, trebuie ca omul să fie capabil ca să ajungă la o extensiune a mașinăriei“. Din obișnuință la noi se zice: „Sunt lucrurile așa fel în cât nu-i lipsă de capacitate“. Avem absolvenți universitari cari în viața lor fac o muncă pe care ar fi putut-o face numai cu patru clase gimnaziale. La sate cer să facem notari cu licențe, sau moașe cu doctorat, spun unii, să nu se facă aceste selecțiuni fiindcă, nu este nevoie.

Dacă vedem tinerii cari aleg după posturi, putem fi siguri că oamenii aceștia nu mai au o tragere de inimă pentru profesiune. Doresc un post nu din dragoste sufletească, ci dintr'un interes de a nu rămâne în rândurile șomerilor. Aceste stări se pot îndrepta numai inspirând copiii români dragoste de anumite cariere conform aptitudinilor lor. Omul care fuge de profesiunea care merită este un dezertor — și deci școala trebuie să-și ia acest angajament de a evita aceste lucruri. Angajamentul acesta este a face să se nască un nou spirit în această țară. Dotații cari nu fac nimic, fură neamul și păgubesc țara. Învățătorii trebuie să diferențieze copii și să caute să-i îndrumeze pe fiecare la locul ce-l merită. Atunci vom forma românismul de care avem nevoie. Românism nu este altceva decât trezirea conștiinței noastre. Spiritualitatea românească ca să poată fi la înălțime, trebuie orientată încă dela început de învățători. Învățătorii sunt în primul rând punctul cel mai important al drumului de ridicare și dezvoltare a neamului.

Ion V. Dincă

Educația de azi.

SPINANȚIU EUGEN

Dacă urmărim atent manifestările tinerețului de pretințdeni, vom putea observa conflictul ce există între aceștia și generațiile mai în vârstă.

Datorită acestui conflict, generațiile tinere pretind înlocuirea elementelor mai înaintate în vârstă, la toate posturile de conducere și răspundere, cu elemente tinere.

Nu cercetăm motivarea acestei pretenții. Scopul acestui articol este doar, că arătând câteva din cauzele cari au contribuit la izbucnirea acestui conflict, să tragem concluziile cari se impun.

Fără îndoială, conflictul a fost provocat de urmările războiului mondial, care par'că a trasat hotar nenatural dar imutabil între două lumi: cea veche (dinainte de războiu, lumea bătrânilor) și cea nouă (de după războiu, a tinerilor).

Tot războiul acesta a adus și schimbarea modului de trai, a ideologiei și al referințelor economice.

E natural, să se resimtă consecințele acestor schimbări și în educație. Și aici, lumea a ajuns nemulțumită cu rezultatele date până acum de către școală. A tras și aci un hotar, căutând să schimbe sistemul școlar zis vechiu, cu un altul zis nou.

Dar dictonul: „Nimic nou sub soare“, nici unde nu și-ar putea afla aplicarea mai rigidă ca și la legile educației. Principiile cari erau așezate la temelie școlii noi, au fost fixate, în realitate, cu mulți-mulți ani înainte. Erau deci vechi. Și cu toate acestea nu erau învechite.

Aceste principii au fost aplicate mereu în educație însă amăsurat puterii de pătrundere a celor cari le aplicau practic și conform cu necesitățile sociale ale tuturor timpurilor.

Necesitățile sociale de azi reclamă, în vederea unui progres mai rapid, dezvoltarea tuturor forțelor și aptitudinilor omului. Cer ca omul să acționeze nu numai în interesul propriu ci și în cel al societății din care face parte. Mai cer ca omul să fie capabil să dezvolte activitate spontană, contribuind în felul acesta la buna stare materială precum și la cea a societății.

Dar mai presus de toate aceste necesități impun ca să se învețe totul din viață, prin viață și pentru viață.

Cerințele acestea de ordin social n'au dat naștere unor idei noi în educație. Nu. Pedagozi ca și Comenius, Rousseau, Pestalozzi și

Fröbel, ca să nu amintesc și alte nume, au cerut cu suferință de ani în urmă realizarea acestor idei. Dar societatea de atunci s'a mulțumit cu mai puțin.

Aplicarea principiilor pedagogice s'a făcut în mod lent, pe cale de evoluție, pe măsura progresului realizat de către societate.

Este adevărat, că școala veche, reprezentată prin șulmeisterii recrutați dintre oameni fără să aibă vre-o pregătire profesională specială, a ajuns să nu mai poată ținea seamă de toate principiile educative. S'a rupt dela viață, a devenit formalistă, s'a mulțumit cu metodele unilaterale ale educației intelectuale.

Dar „secolul copilului“ a ridicat la suprafață o știință nouă, aceea care cercetează legile dezvoltării fizice și psihice a copilului. Rezultatele obținute, ca și constatările făcute au condus la concluzii cari cer să fie respectate de către toți aceia, cari se ocupă de educația copilului direct și deci indirect de educația omeniei.

Conform acestor legi și mai cu seamă în urma falimentului dat de către omul de ieri, dela omul de azi și de mâine se cere să fie sănătos, activ, apt pentru munca ce-o prestează, social și creator.

Dacă școala românească va ști să satisfacă aceste cerințe, a adus un serviciu real națiunii și Statului Român, încadrându-se în ritmul accelerat al vremilor ce le trăim. O asemenea școală va fi cu drept cuvânt o școală nouă, pioneră a educației de azi.

Un comunicat al asoc. profesorilor sec. și al învățătorilor

Din partea Asociației generale a profesorilor secundari și a Asociației generale a învățătorilor, primim cu rugămintea de a publica, următoarele:

„Față de publicarea unui anteproiect de lege privitor la armonizarea salariilor funcționarilor publici, ante-proiect alcătuit fără consultarea Asociațiilor noastre, deși am avut în repetate rânduri asigurarea d-lui ministru al instrucțiunii, că nu se va statua nimic privitor la corpul didactic, fără ca ele să fie consultate. Asociația generală a profesorilor secundari și Asociația generală a învățătorilor protestează cu ultima energie, în contra jignirii ce o constituie această procedură, și declară că nu vor îngădui să se treacă peste revendicările legitime ale profesorilor și învățătorilor.

Ambele Asociații vor începe imediat acțiunea de apărare a drepturilor și demnității corpului didactic primar și secundar, de va fi nevoie convocând în timpul cel mai scurt, un congres extraordinar, comun, la care suntem siguri că vor răspunde, toți până la unul, colegii din întreaga țară.

Criticism literar-pedagogic

Copiii în literatură și literatura pentru copii¹⁾

(urmare și sfârșit)

La fel întâlnim omizile, licuricii, furnicile dar în așa mod redate, legate de atâta viață, încât oricare copil ar citi cu plăcere. Ce izvor mai bun de cunoștințe și cât e departe de lecturile sterpe ce umplu rafturile bibliotecilor școlare. E un chin pentru copilul ce trebuie să citească ceva ce nu-i place. Gustul de citit care trebuie dezvoltat în copil, îl nimicim complet. Lecțiile geografice, lecturi istorice, lecturile agricole fierul, cânepa, inul și alte lucrări de felul acesta, dacă ar fi după mine le-as da foc în mijlocul grădinii să se distreze copiii de flacăra lor, căci mai mult le-ar folosi, decât să-i silesc să le citească; oricât de mult s'ar supăra Dl Simionescu, sau Casa școalelor cari le împarte gratuit școalelor din țara noastră. Le recunosc importanța, dar nu le dau copiilor. Toate aceste cărți instructive sunt bune pentru instructor, el trebuie să le citească pentru a da mai mult material copiilor, să aibă de unde asimila, dar dacă e și educator, învățătorul va preda altfel, materialul ce-l ia din aceste cărți, decât cum e scris în ele, pentru copii! Acelaș lucru pot să-l spun despre unele bucăți așa zise descriptive sau stiincifice din cărțile de școală ale copiilor, mai ales din clasele V, VI, VII. E un chin atât pentru copii cât și pentru învățător o lecție de citire ca: Ceahlăul, Toancele, În Deltă, Industria fierului etc. cari n'au nimic atrăgător, sunt greoaie și pentru oamenii mari, dar pentru copii. În primul an de învățământ, dând peste un astfel de manual, am făcut o selecție a lecțiilor de citire, în locul unora citind de prin alte cărți bucăți cari le-am găsit potrivite. Copiii au fost mulțumiți, rezultatul satisfăcător, dar revizorul mi-a făcut observația ca în viitor să nu mă depărtez de litera cărții. M'am supus, dar mi-am zis că în felul acesta nici când nu se va face în țara noastră o individualizare a învățământului și o educație integrală.

Apostol Culea în vol. „Literatura copiilor“ are la pag. 41 un catalog al povestirilor și legendelor geografice dela noi și din alte părți. Nu cred că există vre'un copil să citească mai mult de 2—3 din proprie voință. Nu însemnează că atunci nu vom mai da copiilor și cunoștințe ce nu le doresc. Legendele acestea sunt bune pentru geografie locală, sau din când în când câte una ca aplicații la lecțiile de geografie. Cele mai multe sunt năipictisitoare și mai sterpe decât lecția de geografie ce o învață copilul din carte. Un om cu puțină bunăvoință ar putea face din ele o carte în genul

¹⁾ Conferință ținută la Cercul cultural No. 1, Arad, în primăvara anului 19'6
Aprilie.

lucrării suedeze „O călătorie în lumea Basmelor” de Selma Lagerlof. Un copil cutreeră țara în lung și lat dus pe aripile unei păsări. La fiecare localitate află legenda și caracteristica ei. Povestea e foarte plăcută, ca și subiectul multor legende de localități, munți sau ape din țara noastră. Din actuala formă în care sunt scrise legendele nu se va păstra nimic. Subiectul doar care a fost păstrat prin tradiția populară de atâtea veacuri și care-și are frumusețea și originalitatea, el numai trebuie păstrat. Acelaș lucru s’ar putea face cu baladele noastre. Toate au un subiect așa de frumos dar proporțiile în care sunt scrise le fac nepotrivite pentru copii. Răureanu a făcut după operele lui Sechespeare niște povestiri, ușoare și plăcute, de ce nu s’ar putea face acelaș lucru și cu baladele noastre?

Ce să mai spun când am văzut recomandată copiilor „Ciuma lui Caragea” de Ghica. Puțini dintre oamenii mari ar fi citit-o dacă profesorul din clasa ultimă nu le-ar fi impus-o la istoria literaturii române. Mai lipsea Țiganiada lui Budai Deleanu și am fi dat copiilor un antidot pentru întreaga viață, contra literaturii.

Să dăm copiilor ceiace e pentru ei. O greșală în alegerea literaturii e când dăm copiilor sub 13 ani amintirile din copilărie ale lui Creangă. Copiii nu le simt așa de timpuriu, și e mult mai entuziasmat învățătorul decât copilul. Profesoara mea de română a fost foarte decepționată, când în locul entuziasmului ce l-a așteptat dela cl. I sec., citindu-ne pe Creangă, a fost primit cu răceală, dacă nu cu plictiseală. În schimb poveștile lui Creangă sunt savurate. Acelaș lucru l-am observat și în școala primară când într’un an în manualul de cl. V sau VI nu-mi aduc bine aminte, am găsit acele bucăți. Poate acest lucru se întâmplă numai în regiunile acestea unde copiilor nu le place atâta vorbă lungă. În Moldova cred că vor fi poate simțite mai repede decât la noi. Un gen de povești care pe lângă că sunt instructive, sunt foarte iubite de copii sunt cele cu animalele. De curând timp au sporit acest fel de povești.

Poveștile cu iepurași, cu șoricei în vol. „Familia roademult”, „Nepoții Roademultulesei” a lui Cristescu Florian sunt citite de copii încă dela 8—9 ani. „Pif, Paf, Puf” copilul alături de cățel sau „Fram Ursul polar” al lui C. Petrescu sunt citite mai mult la oraș. La fel „Urechilă, Ursulică și Țuguilă” de Rotaru și P. Ghiață. Aceleași personaje puse în cărțile de școală mai ales în abecedar au dublu scop. Copilul învață mai cu plăcere, și plăcerea se transmite mai departe în timp, stimulând voința. Legendele rândunelei, sau ale altor animale, precum legende de florilor iarăș sunt potrivite, dar numai ale acelor plante sau animale cari sunt cunoscute copiilor. O greutate o întâmpinăm aici din cauza lipsei de unitate a numirilor, mai ales la flori și insecte. Eu n’am cunoscut rochița rândunelei până am fost mare, deoarece în copi-

lărie i-am zis clopoțel. La fel cu viorelele, violetele și altele, copilul rămâne desorientat.

Copiii lor le plac poveștile cu animalele dar nu le plac fabulele. Pentru ei câinele, cățelul, boul sau sticlelele trăesc și vorbesc, ce mai caută atunci omul cu morala lui să se amestece între ele, să nu le lase să se certe singure? Și apoi de ce să-i arătăm copilului că oamenii nu sunt egali, sau că unul din societate aduce răul, nu vine din afară — sau că cearta o caută acolo unde ar trebui să fie înțelegere? Vor afla ei lucrul acesta mai curând decât sperăm noi. Lasă animalele să se certe, dar nu aplica cearta la om.

Un mare număr de povești sunt cele morale. Un copil a făcut așa și a pățit altfel voi să nu faceți ca să nu pățiți la fel. Mai ales cărțile de școală sunt pline de bucați în felul acesta. Multe mai au la sfârșit legea morală extrasă din bucată. „Oricât de departe ar fi zarea și o furnică ajunge cu răbdarea“ sau „Cine sapă groapa altuia cade el în ea“ sau „Răbdarea e o iarbă prețioasă“. Multe din ele duc la întâmplări hazlii. Un copil care lipsește de la școală când ai explicat morală, vine și îți spune că deaceia n'a fost greu coșul cu fructe, că a pus în el o iarbă luată din grădină care e scumpă și se chiamă răbdare.

Pentru băeți o literatură captivantă o formează scrierile de aventuri și călătorii. Robinson Crusoe e cea mai citită și a devenit așa de cunoscută de copii încât puțini sunt să nu o fi citit și să nu fi dorit să meargă în insula lui necunoscută. Jules Verne iarăși e citit mult de copii cum a fost și Cei 3 cercetași sau aventurile submarinului Dox. Copiii au fost opriți să le mai citească dar prin aceasta mai mult i-au îndemnat pe copii. Cine a citit înainte de a fi oprite, le-a citit și după aceea dar în loc să le citească liniștit la masă, s'au urcat prin poduri sau alte locuri ascunse. În felul acesta copilul e mai aproape de eroii lor extravaganti. Își dau ei singuri importanță crezându-se persecutați sau exilați din mijlocul familiei. În felul acesta se trezește în sufletul copiilor dorința de a pleca și de-a imita eroii lor, mai ales în copiii cu fantezia mai exaltată. Pe lângă influența aceasta rea scrierile de aventuri au marea calitate de a fi instructive și plăcute. Inveți geografia mai bine decât din orice carte sau atlas; obiceiurile locuitorilor din toate regiunile, fauna și flora celor 5 continente. Eu personal am citit aventurile cu atlasul lângă mine și făcând hărți și extrăgând toate lucrurile cari le-am crezut importante. Mai târziu le-am verificat pe bază de cercetări în diferite lucrări serioase și apoi le-am predat copiilor când am ajuns învățătoare. Însemnările le am și acum și e curios ce bine am păstrat în memorie cunoștințele câștigate pe această cale. Cele mai plăcute scrieri pentru copii rămân tot basmele, fie citite, fie auzite. Făt frumos, Iliana Cosinziana, Mama Pădurii, balaurii și zmeii sunt atât de impresionanți că până la adânci bătrânețe rămân în amintire. Atât basmele noastre, cât și cele traduse fac o unitate. Illeana Cosânziana,

Cenușereasa, sau Scufița roșie sunt la fel de române. Nu au nici una caracter străin și deci le putem da copiilor spre citire. Nu însemnează că prin aceasta neglijăm producțiile noastre proprii. Pungața cu doi bani. Basmele lui Ispirescu, Eminescu nu vor fi întrecute sau mai puțin plăcute decât cele din literatura străină. Poporul nostru are atâtea basme și povești încât cele străine, nu le vor putea nici când învinge. Basmele cu subiect exotic sau antic își au izvorul încă dela începutul formării poporului. În multe cazuri basmele fie că sunt citite sau povestite sunt singurul mijloc educativ. Mama face educație prin literatură începând cu cântecul de leagăn, nani nani copilaș.

Minar a editat pentru copii operele autorilor noștri de seamă sub titlul povestind copiilor: Alexandrescu, Alecsandri, Bolintineanu, Caragiale, Coșbuc, Creangă, Eminescu, Ispirescu, Negruzi, Odobescu povestind copiilor. Poate voind să le adune într'un anumit număr de pagini a scris și lucrări nepotrivite copiilor de ex. Negruzi, Alexandru Lăpușeanu, Bolintineanu aproape toate. Foarte potrivit alese sunt cele din volumul Tolstoi povestind copiilor.

O mare greutate pentru învățător e alegerea poeziilor pentru copii. Patrioticele și pastelurile lui Alexandri? Primele sunt o zamă lungă, iar pastelurile neînțelese, și nu pot fi gustate de copiii. În „Dimineața” d. e. copilul nu vede frumusețea atât de minunat redată a naturii, ci versul lung ce e greu pentru el de memorat. Cosbuc nu se poate explica copiilor. Transformând „Noapte de vară” în proză scădem valoarea poeziei, micșorăm puterea de impresiune. Sau o dăm copiilor numai simțire, sau alegem alta în locul ei. „A venit un lup din crâng” sau din St. O. Iosif.

O culegere foarte potrivită o găsim la Sevasta Dimitriu sau Elena Fargu, Soricu sau alții. Acele nu vor fi pentru oamenii mari și nici cele scrise pentru adulți nu trebuiesc date copiilor.

Tot în literatura copilului intră și teatrul. Sunt piese lucrate după povești și piese cu subiect din viața copiilor, și mai sunt și piesele pentru oameni mari ce se dau copiilor.

Lasă copilul, copil, nu-l transpune în situația unui om mare făcându-l bunic sau boer. Oamenii mari nu se pot coborî la sufletul copilului, cum va putea un copil să se transpună în viitorul atât de depărtat? E la fel cu fetița ce merge prin casă târind după ea hainele mamei în care s'e împiedecă și plânge. De ce să o punem în situația aceasta în scenă? Copilul nu trebuie să joace decât rolul copilului, rolul oamenilor mari, îl vor juca cei mari. O piesă în felul acesta am văzut „Ciufulici”, plăcută, educativă lipsită de nota caraghioasă ce o dau multe piese jucate de copii.

Cinematograful iarăși e un bun factor educativ când avem grije să alegem bine de tot filmele la care ducem copiii.

O tendință nouă se observă azi în literatura pentru copii — anume

literatura lor într'un viitor, va fi scrisă cât mai mult de ei și numai sub îngrijirea și conducere educatorilor. Acest lucru reese din revistele și publicațiile copiilor, cari au luat ființă și un avânt demn de relevat. La noi avem vre 6—7 reviste de felul acesta.

De altfel scrierile contemporane pentru copii devin din ce în ce mai bune sub influența pedagogiei și psihologiei științifice de azi și sub influența literaturii străine.

Maria Blăgăllă

Observațiuni și experimente Pedologice

Determinarea atenției

a) Teste pentru determinarea tipului de atenție

Copii sunt puși să pronunțe o frază și să scrie în acelaș timp alta. Recită o poezie, făcând în acelaș timp calcule scrise.

Ascultă o poveste, observând în acelaș timp un tablou.

Rezolvă o temă și sunt controlați de alții, etc.

Copii cari sunt capabili să rezolve amândouă temele cari li se înfățișează deodată, au atenție distributivă. Cei cari au rezolvat bine numai o temă, fac parte din tipul concentrat.

Testele de mai sus pot fi verificate cu ajutorul observării. Copiii cari sunt atenți și la tema pe care o au de rezolvat ca ocupație indirectă precum și la lecția care se predă altei clase, au atenție distributivă.

b) Test pentru determinarea atenției spontane.

Înainte de a intra copiii în clasă, scriu pe tablă o ghicitoare, o problemă, câteva propozițiuni din cari s'au omis anumite litere, etc. Urmăresc apoi de aproape atitudinea pe care o iau copiii față de aceste teste. Cei cari din proprie inițiativă trec la deslegarea problemelor, au atenție spontană.

În genere, atenția copiilor este spontană.

c) Test pentru determinarea gradului de adaptabilitate

Rezolvăm o problemă cu fiecare elev. Trecem apoi brusc la citirea inversă a unui cuvânt, la recitarea unei poezii, la o cântare oarecare, la desemnarea unui obiect, etc. Timpul întrebuințat de copil pentru a trece dela o activitate la alta, este intervalul reacțiunei de adaptare, care este cu atât mai scurt, cu cât adaptabilitatea este mai bună.

d) Teste pentru determinarea puterii de concentrate și durata atenției

Testu. Bourdon. a) Atenție vizuală. Acest test constă dintr'o tipă mură

de 18 rânduri, fiecare rând fiind format din mai multe litere așezate ad-hoc. Printre aceste litere, două **a** și **u** se găsesc de patru ori în fiecare rând¹⁾.

După ce se dau explicațiile necesare, copiii taie cu creionul aceste, două litere, timp de 5 minute.

Calificativul se va da după diferența dintre literile din test până unde a ajuns cu bararea și literile barate.

b) Atenție auditivă. Învățătorul citește un fragment dintr'o bucată de cetire, timp de 5 minute. Cetirea se face rar. Cam un cuvânt în două secunde. Copiii trag o liniuță, ori de câte ori aud o literă anumită. Clasificarea se face la fel ca și pentru atenția vizuală.

Litera oprită. Este un joc de atenție străjeresc, asemănător testului Bourdon. Temele se aleg din ziare. În afară de literile bine tăiate, se mai ține seama de cele trecute cu vederea, cât și de cele greșit tăiate. Se scad apoi două puncte pentru literile greșit tăiate. Clasificarea se face comparând acest rezultat cu literile din temă.

Eu am determinat altfel puterea de concentrare și durata atenției

a) Vizual. Elevele au tăiat literile **i** și **o** (se pot tăia orice litere) din titlu și fiecare vers al unei poezii din cartea de cetire. După terminare, am notat timpul întrebuițat de fiecare elevă pentru rezolvarea acestui test.

b) Auditiv. La vreo câteva săptămâni în urmă, am experimentat același test, întrebuițând alt simț: auzul. Am citit rar tema, menționând ordinea versurilor. Elevele au scris literile **i** și **o** oridecâte ori le-au auzit, în fiecare vers.

Experiențe similare am făcut și cu clasele IV, VI și VII fete.

Tabloul îl dau la pag. 18.

a) Puterea de concentrare a atenției se obișnuiește a se socoti după diferența între totalul literilor din temă și literile tăiate de eleve, astfel: 1—5 greșeli, f. puternică; 1—10 greșeli, potrivită; 1—20 greșeli, slabă și 1—30 greșeli, f. slabă.

Acest procedeu de apreciere suferă următoarea critică, cu cât tema este mai lungă, cu atât și numărul greșelilor va fi mai mare și invers.

Eu am întrebuițat un alt procedeu de apreciere, pe care-l găsesc mult mai practic și mai logic: 1%—20% litere tăiate, concentrarea atenției f. slabă; 20%—40%, slabă; 40%—60%, potrivită; 60%—80, puternică și 80%—100%, f. puternică.

b) Odată cu determinarea puterii de concentrare, din tabloul de mai jos putem determina și durata atenției. În rubrica stângă a tabloului am

¹⁾ Acest test a fost publicat în revista noastră și s'a tipărit în câteva mii exemplare, la cerere se o poartă oricărui cititor.

T a b l o u

pt. determinarea puterii de concentrare și durata atenției viz. și aud.

Temă, Indemn la vitejie			Batejan				Bogdan				Bogdan				Koreck				Miloș			
Nr. versurilor	Literile		Emilia				Florița				Sofia				Elisabeta				Maria			
			Viz.		Aud.		Viz.		Aud.		Viz.		Aud.		Viz.		Aud.		Viz.		Aud.	
	i	o	i	o	i	o	i	o	i	o	i	o	i	o	i	o	i	o	i	o	i	o
Tit.	3	—	3	—	2	—	2	—	2	—	3	—	2	—	3	—	2	—	3	—	—	—
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
2	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	2	—	5	—	4	—
3	4	2	4	2	4	2	3	2	4	2	4	2	4	2	4	2	3	2	4	2	3	2
4	4	1	4	1	4	—	4	1	4	1	4	1	3	1	4	1	2	1	4	1	4	1
5	4	—	3	—	9	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—
6	3	1	2	1	2	—	1	1	2	1	2	—	2	1	3	1	3	1	3	1	2	1
7	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—
8	4	—	3	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—
9	4	—	3	—	3	—	4	—	3	—	2	—	3	—	4	—	3	—	4	—	3	—
10	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	3	2	4	2	4	2
11	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—
12	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	3	3	—
13	2	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	2	—	1	—	2	—	1	—
14	4	—	3	—	1	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	3	—
15	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—
16	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
17	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	4	2	1
18	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	5	—	2	—
19	4	2	4	2	4	2	4	2	3	2	4	2	4	2	4	1	—	—	4	2	3	1
20	5	1	5	1	3	—	5	1	5	1	5	1	4	1	5	1	—	—	5	1	—	—
70 12 64 12 60 9 64 12 64 12 65 11 67 12 59 11 49 9 69 12 50 10																						
82 76 69 76 76 76 79 80 58 81 60																						

înșirat numărul versurilor și numărul literilor din fiecare vers, pentru Calcularea se face după procedeul de mai sus ținându-se seama de numărul versurilor din cari subiecții au tăiat toate literile. Cum toată tema este compusă din 21 versuri, am considerat câte 7 versuri pentru începutul, mijlocul și sfârșitul temei, fiecare parte constituind un întreg. Am calculat și procentajul fiecăreia dintre aceste trei fracțiuni.

Observațiuni. a) *Batejan Emilia*: puterea de concentrare a atenției vizuale: 92% = f. puternică. Puterea de concentrare a atenției auditive 84% = f. puternică. Puterea de concentrare a atenției vizuale este cu 9% mai puternică.

Durata atenției vizuale este: 71% lungă (la începutul temei 71%, la mijloc 57% și la sfârșit 85%). Durata atenției auditive: 61% = lungă (la începutul temei 42%, la mijloc 71% și la sfârșit 71%).

Durata atenției vizuale este cu 10% mai lungă.

b) *Bogdan Florița*: puterea de concentrare a atenției vizuale și auditive 92% = f. puternică.

Durata atenției vizuale: 76% = lungă (la începutul temei 42%, la mijloc 85% și la sfârșit 100%). Durata atenției auditive: 71% = lungă (la începutul temei 57%, la mijloc 71% și la sfârșit 85%). Durata atenției vizuale este cu 5% mai lungă.

c) *Bogdan Sofia*: puterea de concentrare a atenției vizuale: 92% = f. puternică. Puterea de concentrare a atenției auditive: 96% = f. puternică. Puterea de concentrare a atenției auditive este cu 5% mai puternică.

Durata atenției vizuale: 80% = f. lungă (la începutul temei 71%, la mijloc 71% și la sfârșit 100%). Durata atenției auditive 66% = lungă (la începutul temei 42%, la mijloc 71% și la sfârșit 85%). Durata atenției vizuale este cu 14% mai lungă.

d) *Koreck Elisabeta*: puterea de concentrare a atenției vizuale: 97% = f. puternică. Puterea de concentrare a atenției auditive: 78% = puternică. Puterea de concentrare a atenției vizuale cu 17% mai puternică.

Durata atenției vizuale: 90% = f. lungă (la începutul temei 85%, la mijloc 100% și la sfârșit 85%). Durata atenției auditive: 38% = slabă (la începutul temei 28%, la mijloc 42% și la sfârșit iar 42%). Durata atenției vizuale este cu 52% mai lungă.

e) *Miloș Maria*: puterea de concentrare a atenției vizuale: 98% = f. puternică. Puterea de concentrare a atenției auditive: 73% = puternică. Puterea de concentrare a atenției vizuale este cu 25% mai puternică.

Durata atenției vizuale: 95% = f. lungă (la începutul temei 28%, la mijloc 57% și la sfârșit iar 28%). Durata atenției vizuale este cu 57% mai lungă

Constatări pedologice. a) Puterea de concentrare a atenției vizuale este mai mare decât a celei auditive. b) Durata atenției vizuale este mai lungă decât a celei auditive. c) Copilul e mai puțin atent la începutul unei activități și e mai atent la sfârșit. Explic această constatare astfel: la începutul unei activități, copilului îi trebuie un oarecare timp ca să se adapteze. În acest timp atenția sa oscilează. Unii copii sunt foarte atenți la mijlocul unei activități și ceva mai puțin atenți la sfârșit. Mijlocul activității le trezește atenția iar sfârșitul le-o slăbește. Cei mai mulți copii sunt foarte atenți la sfârșitul unei activități. Aceștia se adaptează cu greu, însă, odată adaptați, atenția rămâne fixată multă vreme. Bucuria sfârșitului unei activități, atingerea unui țel, le fixează atenția. Poporul verifică această constatare cu zicala: „Dă, Doamne, mintea Românului de pe urmă!”

Nu am pretenția să afirm că aceste constatări sunt axiome, fiindcă sunt extrase numai din câteva zeci de experiențe făcute cu toate elevele claselor mele.

Însă asemenea constatări au făcut și alții, cari s'au ocupat cu studiul copiilor.

De altfel, noi avem o mulțime de jocuri străjărești de atenție, cum e: Petru și Pavel, Bum-bum, Unde ești chimică etc. cari se pot utiliza și servi ca mijloc de observarea atenției

Educația atenției. Metoda care are la bază intuiția, experiment, exemple, povestiri fermecătoare și demonstrațiuni clare, provoacă interes teoretic sau practic pentru obiectele de învățământ și fortifică atenția copiilor.

Autoeducația atenției. Copilul își face autoeducația atenției dacă nu ia în considerație sgomotele din juru lui și perseverează în ocupațiunea ce-l interesează în acel moment.

Rolul atenției în educație și învățământ

a) *In educație.* Fără atenție realitatea și experiența nu te învață nimic: adevărurile și frumusețile ce te înconjoară trec nebăgate în seamă și nu vezi nici pericolul ce ți se pregătește, nici ocaziile ce ți-ar da biruința.

Un moment de neatenție poate să te facă să pierzi pentru totdeauna prilejul care ți-ar fi hotărît viitorul.

Desvoltarea atenției nu este numai o condiție de înaintare a inteligenței, ci și o condiție de fericire în viață. Ea se poate educa și întări prin exercițiu. (I. Găvănescul).

b) *In învățământ.* Cu ajutorul atenției se imprimă în memorie cunoștințele interesante și se face posibilă cugetarea, care este „o succesiune de idei coordonate și subordonate unei alte idei, care le domină, formând un întreg (D. Teodosiu).

De aceea cred necesare câteva îndrumări didactice asupra atenției:

a) Să se folosească atenția spontană în învățământ.

b) Să se evite obosirea elevilor prin prelungirea lecțiilor.

c) Atenția copilului fiind neadaptabilă, să se meargă încet dela concret la abstract, dela exemplu la regulă

d) Să se facă o cât mai mare corelație între obiectele de învățământ, pentru a se educa adaptarea atenției.

Atenția fiind o notă integrantă a intelectului sau mai binezis făcând parte din cortex, această funcțiune prin exercițiu continuu și disciplină se poate desvoltă la maximum în favoarea copilului.

Elena I. Marinescu

DIVERSE

S'a înființat librăria învățătorilor în Arad

TEODOR ȚUNDRE *inv.*

De lângă librăriile existente din capitala județului Arad, învățătorii întruniți în adunarea generală a Asociației învățătorilor, au constituit cu această ocaziune și librăria lor ca societate cooperativă cu scopul de a colabora pentru strângerea solidarității economice în spiritul evolutiv a mai multor nevoi ale colegilor și ale școalelor cari pân'acum sunt exploatate de oameni streini de corpul didactic.

Cărțile, rechizitele școlare, imprimatele, materialul didactic, mobilierul școlar pentru școale și elevi se vor procura de azi înainte numai prin librăria învățătorilor din Arad. Veniturile provenite din vânzare nu se vor mai pierde în comerțul necunoscut de noi, ci se vor realiza în folosul consumatorilor și producătorilor membri, cari sunt învățătorii, elevi și cooperativele școlare. Statutele garantează funcționarea acestei librării în baza legilor de organizare a cooperatiei, repartizând beneficiul membrilor cooperativei cari au lucrat cu societatea.

Ținând seamă că în jud. Arad sunt 800 de învățători, 50.000 de elevi și 250 de școli primare prin colaborarea acestora cu societatea pot realiza operațiuni de 6-8 milioane lei cari pot da un venit de 10% de cca. 500.000 lei anual.

Instalarea librăriei s'a făcut așa, că a fost provăzută cu tot felul de mărfuri necesare fiecărui membru. Alte categorii de mărfuri, străine de profesiunea învățătorilor și a școalelor primare, librăria nu va avea, ci se va ocupa intensiv cu cele necesare școalelor primare.

Dorința generală a învățătorilor este, ca fiecare învățător, comitet școlar și cooperativă școlară să lucreze în strânsă legătură cu librăria învățătorilor. Așa se vor realiza toate dorințele învățătorilor în ce privește puterea de organizare pentru îndeplinirea unor chemări, cari până acum nu s'au realizat din lipsă de solidaritate.

Pân' acum avem Banca noastră, adică institutul nostru de credit, Secția de ajutor reciproc adică asigurarea celor slabi și Societatea cooperativă „Librăria învățătorilor” institutul de aprovizionare.

Dacă s'ar organiza asemenea societăți și la alte profesii cu operațiuni de bransă, s'ar naționaliza comerțul și industria română; statul ar avea veniturile asigurate prin puterea virtuților caracteristice a popoului care-și iubește țara și este credincios vieții de Stat român.

Învățătorii și cooperativele școlare cari vor primi declarații de înțrre în societatea librăriei și acei cari n'au primit încă, vor cere dela Societatea cooperativă prin subsemnatul asemenea acte, așa ca să se mărească capitalul ei. O parte socială este 500 lei, care se va vărsa în 10 rate lunare. Membrii înscrși vor plăti 20 lei ca taxă de înscriere pentru fiecare parte socială subscrisă. Cu cât numărul părților sociale este mai mare cu atât și operațiunile cooperativei vor fi mai numeroase și de valoare mai însemnată. Un membru poate subscie până la 100 părți sociale.

Noi învățătorii vom da pildă pentru exercitarea vieții sociale precum am primit și noi educația națiunii și a profesiei noastre. Sufletul mișcării acesteia nu cere recompense materiale, ci oferă jertfe de muncă pentru descoperirea adevărului.

Pe marginea cursurilor asoc. generale a înv. din România la C. Lung-Muscel

P. I. Tomescu-Galșa

Anul acesta s'a ținut în orașul de veche tradiție românească și ctitorie domnească, în C. Lungul Muscelului, a cincia sesiune a cursurilor libere a asoc. înv. din România.

Au participat fără nici un pic de exagerare 250 învățători din întreaga țară, unii bursieri, dar cei mai mulți pe cont propriu, dovedind prin aceasta dorința tot mai vie de o cultură pedagogică-literară, pe care statul refuză să ne-o dea, dar pe care ne-o însușim pe cale particulară și din proprie inițiativă.

În organizarea acestor cursuri, trebuie să vedem lupta dâră a învățătorilor cu biurocrația statului, care nu lasă să se adape din plin la izvoarele culturii pe lăncierii naționali-economi-sociali-culturali, învățătorii.

Nu trebuie să ne lăsăm amăgiți de epitetele măgulitoare ale guvernanților în diferite crize naționale ori în momente de paradă, ci să luptăm neconținut să impunem opiniei publice rolul împătrit al învățătorimii în viața publică a unui stat. Cursurile asoc. învățătorilor au afirmat acest lucru.

În afară de aceasta conviețuirea a 250 învățători la un loc, aproape o lună de zile, contribuie foarte mult la ceea ce ținim să avem prin cuvântări sonore și pompoase „solidaritatea”.

În viața comună de internat se încheagă sentimentul înfrățirii și dăinuiri solidarității de corp.

O constatare încă mai putem face și anume aceea, că tineretul reprezintă elementul de sacrificiu al întregii societăți. La aceste cursuri au participat îndeosebi tinerii cari s'au jertfit rupând din salariile de mizerie 3—4000 lei, spre a se înarma cu noi cunoștințe.

Ei reprezintă elementul de sacrificiu, căci la carul statului ei sunt puși la roată și pe ei îi atinge mai des pleasna biciului conducătorilor.

Deabia terminase cursurile cu copiii ori cu instruirea tinerilor pre-militari și fără să se odihnească, au pornit la cursuri. La terminare, unii s'au dus direct la cursurile de străjerie, iar alții la cursurile preg. pre-militare. Așa și-au petrecut vacanța. La cursuri au făcut cunoștință cu cei mai distinși conferențieri, profesori, medici și filozofi, plimbându-i cu mintea prin domeniile pedagogiei și filozofiei contemporane, în domeniul economiei și istoriei noastre naționale și 'ndeosebi peste hotare la eroica figură a unui învățător, care a făcut din viața sa un capitol din viața țării sale. E vorba de Benitto Mussolini, care printr'o muncă grea și progresivă a pus sub picior tembelismul politicianilor, inaugurând o nouă eră de înflorire a Italiei ca'n timpul Romei antice.

Pe viitor, tot inițiativa particulară va face ca 1000 de învățători să meargă să cunoască regatul ducelui și metoda sa de muncă (Cuvântul Dlui P. Șeicaru și Dlui D. V. Ţoni).

Sfârșitul cursurilor a prilejuit ore de duioșie, căci fiecare cursist lăsa o prietenie sinceră, îndreptându-și gândul în viitor, la o nouă revedere, cu ocazia altor cursuri dătătoare de prietenie și solidaritate învățătorescă.

Banca Învățătorilor din jud. Arad

In atențiunea învățătorilor

Se aduce la cunoștință tuturor învățătorilor activi și pensionari din orașul și jud. Arad că adunarea generală extraordinară a Băncii Învățătorilor din Arad ținută la 31 Mai 1936 a hotărât să primească ca membrii în secția mutuală și pe învățătorii activi și pensionari cari nu-s membrii ai Băncii. Cei cari doresc a fi membrii al secției mutuale, vor cere imprimate dela „Bancă”.

Direcțiunea Băncii.

Națiune, rasă, umanitate.

Conferință ținută de d. I. PETROVICI la cursurile Asociației Generale a învățătorilor din România în vara anului 1936 la Câmpulung.

Problema pe care conferențiarul vrea s'o desvolte este filozofică atât prin caracterul ei controversat, cât și prin legătura ce o are cu cele mai înalte investigații.

Și cu toate acestea, nu se îndepărtează de preocupările imediate ale actualității, nu rămâne străină de interesul marelui public.

Sunt probleme care nu schimbă cu nimic structura realității. De exemplu, Berkeley, un filozof englez, spunea că lumea este un vis, deși în această lume de vis și el ca toți oamenii își satisfăcea în acelaș mod nevoile vieții, mânca, dormea, se îmbrăca, conformându-se legilor comune care guvernează realitatea imediată. Fichte avea cam aceeași concepție, anume că lumea nu este altceva decât proiecțiunea fanteziei noastre. Faptul de a fi avut această concepție nu l-a împiedecat pe Fichte de a-și iubi soția, de a o îngriji cu un devotament neegalat când se îmbolnăvise, contractând el însuși din cauza oboselii și a nesomnului o boală teribilă care i-a fost fatală.

Problema, națiune, rasă, umanitate, nu rămâne în domeniul înalt al ideilor pure, ci atrage după sine o schimbare de atitudine practică, deși prin adâncime și caracterul ei controversat este filozofică.

Controversa este: care dintre cele două noțiuni, rasă și umanitate, este mai fundamentală? Este noțiunea de umanitate o idee de bază, pe când ideea de națiune este o subdiviziune, sau invers? Suntem pentru diversitatea în popoare, sau pentru unitatea lumii ca omenire?

Willy Helbach, dela universitatea din Iena, la un congres internațional de filosofie, a accentuat că sociologia este o știință care nu face progrese pentrucă operează cu noțiunea fictivă a omenirii. Omenirea este un conceput fictiv. În realitate există o diversitate de popoare. E adevărat că din punct de vedere biologic există o speță: *omul*, cu însușiri comune, diferențiate de alte specii. Dar tocmai caracterele specifice și distinctive ale speței omenesti conțin în ele gama diferențierii. Dela o primă intuiție a realității vedem că nu există o omenire omogenă. Pentru a ne lămuri această afirmație să ne întrebăm, ce este omul? Omul este un animal care se îmbracă, se împodobește și vorbește. Aceste caractere distinctive conțin în ele germeul diferențierii. În adevăr nu toți oamenii se îmbracă la fel și nu toată omenirea vorbește același idiom. Contactul dintre popoare produce un fel de uniformizare și cu timpul se constată o mulțime de imprumuturi chiar dela popor la popor.

Diferențierile se atenuează, Și totuși uniformizarea nu merge prea departe, iar diferențierile etnice subsistă. De exemplu, în îmbrăcăminte germanul poartă cu multă prestanță uniforma militară și e disgrățios în haina civilă. Englezului dimpotrivă nu i se potrivește decât haina civilă.

La construcția caselor și la limbă, procesul de uniformizare se oprește cu mult mai devreme. Și în aceste domenii există influențe. Bunăoară, în stilul clădirilor și neologismele din limbă. Când însă un popor are conștiința mai înaintată reacționează împotriva acestei uniformizări și tinde către realizarea specificului său. Pentru un străin este interesant ceea ce un popor are propriu, specific, diferențiat, nu ce împrumută dela alții. Deci diferențierile de limbă, îmbrăcăminte, arhitectură sunt fundamentale, fapte strâns legate de evoluția ființei omenеști. Aceste diferențieri se intensifică prin cultivarea unor tradiții deosebite și din orgoliul pe care îl are cineva de a aparține unui popor deosebit. La congresul de filozofie amintit, deși era vorba de o disciplină care se caracterizează tocmai prin faptul că nu este îngrădită de anumite hotare și are ca obiect probleme care depășesc fruntăriile unui popor, totuși la un moment dat, ziarele au vorbit de o olimpiadă spirituală, de o întrecere între națiuni, ținându-se în evidență punctele obținute de fiecare în parte.

Dintre toate subdiviziunile omenirii cea mai importantă este națiunea. Abaterea dela coeziunea națională este aspru osândită. Poporul german nu i-a iertat niciodată lui Goethe că la 1813, în timpul războiului cu Napoleon, din admirație pentru geniul acestuia, s'a desolidarizat de națiunea sa.

În afară de diferențierile amintite, mai sunt și altele cu mult mai adânci

De exemplu, francezul și englezul. Francezul merge dela idei la fapte pe când englezul procedează dela fapte la idei. Francezul începe cu teoria, englezul întâi înfăptuiește. Englezul spune despre francez că nu-și verifică niciodată concluziile. În adevăr pentru francez enunțarea unui principiu este suficientă, indiferent dacă aceasta se poate aplica. Cu totul alte diferențieri se constată atunci când este vorba de francez și german. Cel dintâiu este analitic, al doilea, sintetic. Când francezul vrea să se convingă de valoarea unui lucru îl analizează, pe câtă vreme pentru german o idee este adevărată numai în măsura în care se înserează într'un ansamblu de idei generale.

Există deci și o diferențiere etnică de natură psihologică. În ultimul timp s'a căutat să se dea acestei diferențieri o bază solidă. S'a ajuns astfel la teoriile rasiste. Aceste teorii s'au accentuat mai ales în Germania. După aceste concepții, diferențierilor psihologice naționale, le corespund anumite diferențieri biologice. De aci și noțiunea de rasă, care, după aceste teorii, este un ansamblu de caractere anatomice și biologice. Acestea se transmit

independent de influența mediului și imprimă individului anumite caractere psihologice.

Pe materialul adunat până în prezent nu se pot trage concluzii sigure. Astfel din aceste teorii aflăm că rase creatoare de civilizații sunt acelea în care predomină omul înalt, cu ochii albaștri și picioarele rășchirate. Teoria nu rezistă nici celei mai slabe confruntări cu realitatea. De exemplu, Grecii nu aveau niciunul din caracterele specificate și totuși nu se poate spune despre ei că nu au fost mari creatori de civilizație.

Nu există o corespondență precisă între caracterele psihologice și cele anatomice. Chiar după teoria rasistă numai în masa poporului german sunt nu mai puțin de șapte tipuri biologice. De altfel este inutil să adaogi diferențierilor naționale de natură psihologică un suport biologic, atâta vreme cât ele subsistă. De altfel tipul biologic rezistă mai puțin ca tipul psihologic. Evreii chineji și-au pierdut caracterele anatomice, ochii li s'au alungit, iar culoarea feței s'a schimbat aidoma rasei în mijlocul căreia trăiesc, și-au păstrat în schimb nealterate caracterele morale.

Data fiind diversitatea omenirii în popoare, ce rămâne din ideea de umanitate? Ideea de omenire unitară o găsim de multă vreme operând în mod instinctiv. Roma, bunăoară, a strâns în organizarea ei de stat totalitatea popoarelor cunoscute pe atunci, asigurând *pax romana*. Această unitate a durat peste 100 de ani, după care s'a prăbușit. Ideea a continuat, și în evul mediu a fost înfăptuită de Carol cel Mare. Mai apoi s'a realizat imperiul habsburgic. Și Napoleon a urmărit același lucru.

Toate încercările amintite au căzut pentrucă nu toate popoarele care intrau în aceste conglomerate ajunseseră la aceeași treaptă de evoluție și unificarea într'un singur organism fusese opera violenței.

S'au făcut și încercări conștiente. Astfel, Sully, pe timpul lui Henrich IV, este autorul unei opere pentru confederația europeană. Abatele du Saint Pierre, W. Bacon, J. J. Rousseau deasemenea concep unificarea popoarelor pentru a concilia neînțelegerile. Kant a scris chiar o operă cu semnificativul titlu de: *proiect de pace perpetuă*, care a fost utilizat de Wilson când s'a alcătuit pactul Societății Națiunilor.

S'ar părea că există un antagonism între naționalitate și umanitate. Și totuși cele două idei se pot concilia, întocmai cum biserica creștină deși universală s'a putut diviza în atâtea biserici naționale. Un exemplu frumos ni-l oferă Franța, care în generozitatea ei a făcut revoluții de dragul marilor idei de umanitate și care, totuși, în momente de cumpănă s'a putut apăra grație unui patriotism împins până la șovinism.

Cele două tendinți, naționale și umanitare, se găsesc într'un echilibru

nestabil. Într'un moment istoric se pune accentul pe una sau pe cealaltă. Pe naționalism se pune accentul când un popor nu și-a dezvoltat unitatea sa etnică.

În ce situație ne găsim noi astăzi? Suntem departe de a ne fi perfectat unitatea etnică. Să renunțăm deci la formula generoasă a unei omeniri înfrățite și să afirmăm specificul nostru egoist.

Von Kleist, angajat în lupta de eliberare a poporului german de sub puterea lui Napoleon, a fost întrebat de ce este împotriva acestui geniu. Cu o admirabilă intuiție a celui mai adânc naționalism, Von Kleist a răspuns: „Să-l admirăm pe Napoleon, dar după ce-l vom fi doborât”. Acelaș lucru îl putem spune și noi. Să le iubim pe celelalte popoare, dar după ce mai întâi vom fi ajuns stăpâni la noi acasă; să-i iubim și acum dar la ei acasă; sau, mergând cu generozitatea și mai departe, să-i admirăm și să-i iubim și la noi acasă, dar numai ca oaspeți.

C. Dogaru

Cultura și civilizația satului

Conferință finută de D. TEODOSIU—prof. ped. Buc. la cursurile Asoc. la Câmpulung.

În vorbirea zilnică noțiunea de civilizație cu cea de cultură pare a avea un înțeles comun.

Un om cult e om bine crescut, cu depinderi bune și omenos. Nu se poate vorbi de civilizația pământului, a plantelor, pe câtă vreme de cultura pământului, a zarzavaturilor se poate vorbi în înțelesul de îmbunătățire. În filozofie și în sociologie se face o deosebire bună.

Cultura e rezervată bunurilor morale, iar civilizația, bunurilor materiale.

Un om dela țară care-și cumpără pantofi de lac, arată un semn de civilizație; tot așa unul care primește binevoitor oaspeți, dar în fond îi pare rău c-au venit, e iarăș un semn de civilizație. O femeie care îmbracă hainele murdare, fără să-și spele corpul e un semn de civilizație, dar lipsă de cultură. Acum vr'o câțiva ani, un distins oaspe al României a făcut o constatare. Nu avusese timp să înfrumusețeze un teren natural pe unde treceau și, ca să mascheze au împrăștiat iarbă verde pe unde trebuia cultivat. A spus: „până aici e cultură, de aici încolo e civilizație!”

Cultura se referă mai mult la fond, iar civilizația la formă. Când cineva e cult, poate să fie și civilizat, dar când e civilizat, nu poate să fie cult.

Pentru un ochiu superficial, o casă de țiglă într'un loc de șes, sau cu bălți e un semn de progres, de cultură, pe când în fond e un semn de civilizație.

Cultura unui sat evoluează după un ritm propriu. Abuzul de confort e toxica culturii. O frumoasă paralelă între civilizație și cultură o face Dl. V. Băncilă-Brăila. Deasemenea Dl. S. Mehedinți spune că civilizația e ceva ce se poate împrumuta, pe când cultura e produsul mobil al unei munci inteligente.

Dl. Ștefan Popescu relativ la rolul formelor moderne, care în fond ar însemna cultura unui sat, spune că ele nu lucrează decât pentru îmbuibarea șefilor lor.

Cum trebuie să fie un sat model?

Să nu fie o copie a orașului; să aibă ulițe largi, case țărănești, mobile țărănești, prispă, etc... Satul să fie expresia culturii satului. Dar pentru a avea un asemenea sat trebuie să-l cunoaștem. Cercetările monografice au acest rol de a-l cunoaște și a-i indica cultura și civilizația specifică lui. Să dăm la o parte carapacea de civilizație a satelor și s'o luăm de unde au lăsat bunicii noștri.

Un sfat bun, în direcția aceasta, ni-l dă Dl. Rădulescu-Motru în „*Românismul*” care nu este altceva decât catehismul unei noi spiritua-lități. Naționalismul de până acum a fost un naționalism de împrumut. Naționalismul de acum să fie al realității. Toate statele tind să ia activ civilizația străbunilor. Așa a făcut Hitler și Mussolini. Mussolini reia cultura și civilizația latină din sec. al VI-lea. Turcii chiamă în țară diferite echipe să desgroape trecutul turcesc.

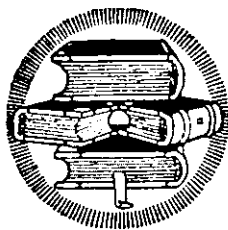
Dl. Sim, Mehedinți spune „să o luăm dela drumul bătătorit de strămoși”.

Școala să aibă alt spirit, alte programe și alți învățători.

Numai așa vom putea da o orientare culturii și civilizației române, și de sigur vom da-o, căci dând o Românie întregită, se impune să dăm și o Românie cultă și civilizată.

P. I. Tomescu-Galșa

CĂRȚI

REVISTE

Marcel Olinescu: „Gravuri pe lemn“. Un volum de poezii bulgărești a lui Hristo Botev l-am văzut ilustrat cu xilografuri executate de gravorul nostru Marcel Olinescu.

Acest talentat poet și artist a fost solicitat după cum vedem să illustreze acel volum jubiliar, de către îngrijitorul ediției d. Vasile Hristu. Nu putem să lăudăm acest fapt. Pentru Marcel Olinescu este un pas spre arta universală — cum am mai spus și aiurea — iar pentru noi românii este o mândrie. Și nu numai atât! Mai e Școala vremii, pe care văd că ne-o dau alții. Noi așteptăm să ne învețe și să ne arate alții ce puteri creatoare avem în Statul nostru. Noi, suntem vorba sasului, mintea de pe urmă. Nu că suntem proști, dar nu avem prea mult discernământ critic și cu toții ne ținem fabuloși și nu ne vedem decât pe noi înșine.

Toată arta și cultura o credem monopolizată la centru. Cine nu e în București, nu e! Și iată că ochii ni-i deschid, cine? Bulgarii. Mai spuneți D-voastră altele!...

Noi ținem doar să menționăm, că arta ce o execută d. Olinescu care trăiește aci alături de noi în Arad, nu numai că e la înălțime, dar iată-o apreciată și de străini.

Relevăm și faptul, că acesta este artistul care a răscollit din nou trecutul icoanelor săpate pe lemn în mănăstirile noastre vechi și el e acela care reia firul acestei arte, la noi românii. Și a reușit ca să înalțe această artă, alături de ceea din apus; de pildă de aceea Franceză, care pune atât de mare preț pe xilografuri.

Este o artă simplă, însă pe cât de simplă — dacă e executată de o mână pricepută și de o mentalitate a unei intuiții psihologice adâncite — pe atât vorbește mai mult și mișcă sufletește pe cel ce o înțelege și o privește.

Iată de ce merită toată atenția și pentru că lăudăm activitatea poetului nostru Marcel Olinescu.

D. N. Mincev: România și renașterea bulgară, cu patru gravuri în lemn de prof. Marcel Olinescu.

Pentru un cronicar obiectiv, o carte ca ceea ce mi-a trimis d. Mincev, trebuie să fie un puternic imbold, spre a se ocupa de ea în pagini întregi de revistă.

Timpul mă constrânge, iar spațiul de aci fiind restrâns, nu-mi permite să mă extind, ca să arat în dreapta ei valoare această lucrare, făcută cu atâta grijă științifică, de acest autor, care e unul dintre cei mai activi și conștiincioși scriitori bulgari dela noi.

D. N. Mincev trăiește la Constanța și a dat la iveală peste unsprezece volume, dintre cari amintesc: *Presa Bulgară în România*, *Proverbe Bulgare*, *Scriitori Bulgari*, *Despre Esperanto*, etc. având sub tipar: *Gramatică românească pentru Bulgari*, *Oameni cari trăiesc (schife și nuvele)*, *Literatura Bulgară*, *L'idée de l'Union balkanique chez les Bulgares*, etc.

Prin lucrarea de care ne ocupăm aci și promitem, de care ne vom ocupa pe larg în alt număr al revistei noastre, d. Mincev reîmprospătează generației de azi, câteva relațiuni importante dintre Români și Bulgari.

Bazat pe cele spuse de un mare învățat român, fost profesor, că între soarta Românilor și a Bulgarilor este o mare analogie din punct de vedere istoric, d. Mincev arată cât de strâns au fost legate aceste două popoare unul de altul. Paginile acestei lucrări umplu un gol și aduc un real folos celor două popoare dunărene, cari urmând căile trecutului vor putea prospera și trăi mai bine în viitor, dacă-și pregătesc pașii după învățăturile vechi.

Xilografurile executate cu atâta măiestrie de artistul nostru gravor și poet d. Marcel Olinescu, ilustrează frumos volumul atât de bine îngrijit de prietenul nostru sincer d. D. N. Mincev.

Ion Blăgăilă

In atențiunea învățătorilor.

În stocul de cărți al Librăriei învățătorilor sunt și cărțile dlui *P. Ghiață* și *Ion Rotaru*, doi oameni devotați și consacrați școalei. Manualele redactate de acești autori sunt fără discuție cele mai indicate, dintre puținele manuale bune ce le avem.

Alături de manualele semnate de dna *Dinescu* și cele ale dlui *Spulbereanu-R. I. Cioată*, mărturisim sincer că merită să fie introduse în școlile de pe meleagurile Arădane.

Pentru cursul complementar (cl. V—VII) suntem în măsură să anunțăm colegii că până la 1 Nov. c. (se poate chiar mai repede) vor sosi cărțile redactate de d. *Dinescu* și soții, supuse aprobării Ministerului. Deci, puțină așteptare.

OFICIALE

Achitare de abonament la Școala Vremii pe anul 1936. Circ. 3 Șebiș. Au solvit câte 60 lei următorii învățători: Radu Dimitrie, Covaci Patriciu, Sibig Margareta, Lahmatu Pelaghia din Șebiș, Pinteș Pop Buhani, Marcu Constanța Berindia, Văneală Spiridon Donceni, Lupșa Marcu Ignești, Stănescu Marin Dezna, Brăiloi Vasilie Prunișor, Bărbucean Gheorghe Molnar Elisaveta Moneasa, Palade Nicolae Rănușa, Bădescu Veturia Susani, Mănaște Dimitrie Paulian, Marica Ioan Paulian, Lazar Joja Selegeni, Dobre Ion Slatina, Popa Demetra Selegeni, Galdău Alex. Dieci, Cioroianu Oprea Laz, Floruța Ioan Aldești, Hada Elisaveta Aldești, Pârtaiche Dtru Prăjești, Harca Dtm. Minead, Diaconescu Ioan Roșia, Drăgan Ioan Reveliș, Josan Ioan Rancea Miron Bârșă, Crucin Vasilie, Berdan Elisaveta, Beinșan Gheorghe, Suba Letiția și Preja Elena Buteni, Pagubă Elisaveta Dieci, Mihai Mihut Ruu Nicolae, Galea Floare Chișindia, Nedeianu Alecu și Cazan Grigorie Cuiedi, Narița George Hodiș, Loghin Mureșan Păiușeni, Popescu Ioan Voivodeni, Ionică Marin Joia Mare, Jurcău Petru Păiușeni și Pop Pinteș Neagra.

Circ. 4 Ocșor: Mizeș Ion, Cătană Vichentie, Popovici Lucreția și Putici Eugenia Hălmăgiu, Dan George Vosdoci, Giurgiu Lucreția Ociu, Petrișor Aurel Ocșor, Farcaș Amalia Ionești, Sirban Traian Leasa, Damaschin Ioan Măgulicea, Giurgiu Elena Bușă Termure, Arpaș Ioan Tisa, Sirban Pompiliu Hălmăgel, Oneț Petru Cristești, Cristea Ilie Luncșoara, Arghirescu Vasilie Sârbi, Irimie Ioan Țohești, Turuc Octavian Lazuri, Poleac Petru Bodești, Raț Victor Mermesti, Luca Valeria Tisa, Muntean Vasile Nădălbești, Sucigan Ștefan Sârbi.

Circ. 5 Gurahonț: Savu Dorca, Petru Ugliș și Bănescu Maria Gurahonț, Jimon George, Iuliana Precup Bonțești, Marin Stoian Mădrigești, Crăciunescu Ioan Secaș, Groza Ioan și Codău Sofia Zimbru, Antonie Bitang Saturău, Demetrescu Ioan Guravăii, Scornea George Finiș, Macavei Ștefan Zeldiș, Andronache Nic. Valeamare, Mihai Antonie Pescari, Mălăianu Petre Iosășel, Iancin Ioan, Dașcău Filip, Sara Mihuța și Iva Cornelia Almaș, Popescu Ioan și Cașotă Marin Crocna, Oarcea Vasile Cil, Puiu Ioan Dumbrava, Ardeoi Ioan Rădești, Anastasie Roman Mustești, Fărcaș Ctin Pleșcuța, Fruja Ioan Talagi, Ghilea Pavel Vidra, Ionițaș Ioan, Tornean Ecaterina și Locuștean Dtrie Vârfurile, Bârda Ignat Aciuța, Lungu Cstlin Gurahonț, Hărdut Octavian Iosăș și Filip Ilie Aciuța.

Circ. 6 Pâncota: Musca Maximilian, Handra Teodor, Balaș Maria, Perco Maria, Gogoasă Ioan și Unterveger Iosif Pâncota, David Antonie,

Jelecutean Ioan, Popovici Gheorghina Măderat, Lupulescu Vasile Moroda, Bota Ioan Iermata, Debeleac Traian, Mișcoi Teodor, Moldovan Florica, Petica Sidonia, Chira Traian, Ionescu Dtru, Țiplea Ioan, Agrima Zenobia, Ackerman Herman, Petcovici Ecaterina, Niessel Ștefan, Rujan Virginia, Grofu Ștefania și Nistor Maria Șiria, Cherecean Teodor, Sârbu Ioan, Burticală Alex., Tomescu Petre Galșa, Muntean Gheorghe și Mager Teodor Mășca, Cismariu Mihai, Kövári Iosefina, Tudor Gh., Popa Vasile și Vidican Florica Zărand, Jugu Dtrie, Stoica Ecaterina Seleuș, Marinescu Florea Moroda și Drăgălina Florica Pâncota.

Circ. 7 Covăsinț: Terebenț Alex., Mureșan Cornelia, Dijmărescu Dtrie, Brădean Elena, Vârtaci Ioan, Popovici Vasile, Gimon Elvira și Drincu Romul Covăsinț, Drecin Ioan și Dachi Victoria Cuvin, Mihuța Gheorghe, Martin Veturia, Mosony Francisc, Ternicean Alex., Monța Valeria Ghioroc, Vlad Dtru, Cosma Florica Miniș, Borlea Aurel și Stancu Teodor Sâmbăteni, Sănduț Mihai și Morgovan Maria Cikir, Cociuban Pascu și Uncu Eufrosina Măndruloș, Trifu Ștefan și Crainic Maria Glogovăț. Neiser Francisc, Virth Barbara, Steger Anton, Hălmăgean Petru, Schöffner Ecaterina și Subescu Aurel Panatul-nou și Florescu Filoftea Cuvin.

Circ. 8 Radna: Ciochina Gheorghe, Cosoroabă Miron, Hălmăgean Florica Radna, Moș Sinesie Șoimoș, Șirian Ioan Milova, Pușcaș Teodor Odvoș, Stancu Coste, Pap Aurica Conop, Givulescu Traian, Stan Sofia, Woltz Iacob, Götz Martin, Oprea Nicolae Păuliș, Bălă I. Marin Cladova, Scndrei Iuliu, Coandă Cstin Bârzava, Lădaru Vasile Bătuța, Muntean Ștefan Dumbrăvița, Ciongradi Petru Groși-Radna, Truinea Ioan Slatina de Mureș, Avramovici Emil Zăbrani și Dobrean George Bârzava.

Circ. 9 Bocsâg: Roșu Petru, Perva Elena, Herbei Ana, Albu George, Popescu Eugen, Palfi Pavel, Palade Nicolae, Mara Ioan și Frugina Ecaterina Ineu, Furdui Romul, Hălmăgean Silvia, Cinteana Emilia și Dedulea Nicolae Bocsig, Gurban Ioan Reg. Carol, Sirca Toma, Crișan Alexandru Mănerău, Rațiu Ioan Mocrea, Sandor Ioan, Borcuța Avram, Bădăi Ilie și Stoica Ecaterina Șcula, Popa Ioan, Iscrulescu Ctin Chereluș, Haș Florean Gurba, Bencic Gheorghe Mocrea și Macarie Viorica Gurba.

(Va urma)

Sabin Mihușiu

Adm. Rev.

O informațiune prețioasă...

După cum se știe, nici un manual de Geografie al jud. Arad pentru clasa II, nu s'a aprobat, cele vechi fiind epuizate.

Așa că singurul auxiliar al învățătorului la predarea Geografiei în clasa II în județul nostru este *Caetul de geografie* întocmit special pentru jud. Arad de d. Stroe Postelnicu, Ion Blăgăilă și I. Popovici. Se află de vânzare la toate librăriile din Arad cu 20% rabat.

Acest caet este un adevărat manual în imagini și cine îl va introduce în clasa lui, va învedera progrese sigure și va fi pe deplin mulțumit de serviciul ce îi va aduce caetul de geografie „Cum învățăm mai ușor Geografia?” pe care introduceți-l fără șovăire în clasa Dvoastră, acest caet îndeplinind toate condițiunile pedagogice.

AVIZ.

Pentru examenul vizual al copiilor și oamenilor maturi, s'a elaborat **Scara optometrică** după Monnoyer atât pentru științorii de carte cât și pentru analfabeți, de către d-nii V. Nicolaescu, profesor de pedagogie la școala normală din Arad, Ion Blăgăilă și C. Dogaru, învățători la școala de aplicație a acelei școale, și se află de vânzare la librăriile din Arad cu Lei 50 bucata pe carton gros și Lei 40 bucata pe carton subțire, pentru școale. Iar pentru învățători personal se fac reduceri.

S'a tipărit într'un număr restrâns de exemplare așa că cei interesați să se grăbească a-l procura cât mai urgent, până nu se epuizează.

Acest tablou li-e este strict necesar învățătorilor și școalelor, pentru examinarea agerimii vizuale a elevilor.

INFORMAȚIUNI. În numărul viitor, interesantă conferință despre **N. Paulescu—instincte și patimi**, ținută de d. Nichifor Crainic la Cursurile de vară dela Lipova și poșta redacției.

ADRESA:

Pr.

Biblioteca Palatului Cultural

Romania

25 bani Posta

Arad

Palatul Cultural

Tiparul „CONCORDIA” Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.